

Het jaar van de barmhartigheid in het bisdom Gent

PETER VANDE VYVERE – FOTOGRAFIE: DAINA DE SAEDELEER Zes kerken in ons bisdom zijn door de bisschop aangeduid als jubileumkerken in dit jaar van de barmhartigheid. De verantwoordelijken leggen uit wat er bijzonder is aan hun kerk, welke deur de heilige deur is en welke bijzondere plannen ze al hebben naar aanleiding van het heilig jaar.

Rector Ludo Collin van de Sint-Baafskathedraal

Wat is het bijzondere, het eigene van uw kerk?

"De St.-Baafskathedraal is de bisschopskerk. Jaarlijks komen er ongeveer 800.000 mensen over de vloer: Uit culturele interesse, maar velen ook om te bidden en liturgie te vieren. Het spreekt voor zich dat we in de druk bezochte bisschopskerk in het centrum

van de stad zichtbaarheid en uitstraling willen geven aan het jaar van de barmhartigheid. In de kathedraal hangt ook het schilderij waarmee het bisdom Gent het jubileumjaar iconografisch onder de aandacht brengt: *De werken van barmhartigheid*. Dat is een triptiek uit 1577. (zie verder in dit nummer) Een spandoek op de stelling rond de toren met de werken van barmhartigheid uit dit schilderij, zal het hele jaar de aandacht van in-

woners, toeristen en voorbijgangers trekken.”

Welke deur is de heilige deur?

“De meest voor de hand liggende deur is die van het hoofdportaal, maar door de inkapseling van de restauratiewerken mist zij momenteel de nodige waardigheid om als heilige deur te fungeren. De beide zijingangen kwamen niet aanmerking: de ene mist decorum, de andere wordt niet gebruikt. Maar architect Peter De Smet van architectenbureau Bressers creëerde bij het betreden van het kerkship een bijzondere hedendaagse installatie die de heilige toegang tot deze jubileumkerk zal vormen. Ze zal ons ook de mogelijkheid bieden om met actuele en wisselende beelden de barmhartigheid te evoceren en in de verschillende vreemde talen de bezoekers te informeren.”

Wat wordt in de kathedraal gepland naar aanleiding van het heilig jaar?

“Allereerst is er de plechtigheid van het openen van de heilige deur onder leiding van de bisschop. Die vindt plaats op 13 december om 11 uur. Zoals gezegd kunnen pelgrims halthouden bij het schilderij *De werken van barmhartigheid*. De bisschop stelt zijn traditionele vastenpredicaties in het teken van het jaar van de barmhartigheid. Erfgoeddag op zondag 24 april handelt over ‘rituelen’ – een link naar de barmhartigheid ligt voor de hand.”

Pior Piet Hoornaert, karmelietenkerk, burgstraat in Gent.

Wat is het bijzondere, het eigene van uw kerk?

“Als (tweede) jubileumkerk in het drukke stadscentrum is onze kerk een oord van stilte en gebed in een cultuur die op dat punt verschaald is. De biddende aanwezigheid van een karmelietengemeenschap draagt tot

die tekenwaarde bij. Daarnaast is er ook een in de wijde omgeving bekend aanbod van het sacrament van Gods verzoening.”

Welke deur is de heilige deur?

“De grote dubbele kerkdeur is de officiële ingang deur. Ze is mooi zichtbaar vanop het kerkplein en werd voor de gelegenheid opnieuw geschilderd. Dat maakt de kerk, zo hopen we, nog uit-

nodigender om te bezoeken ter gelegenheid van het jubileum.”

Wat plant u naar aanleiding van het heilig jaar?

“Allereerst leidt de bisschop de plechtigheid van de opening van de heilige deur op 20 december om 17.30 uur. In de loop van het jubeljaar bieden we de bezoekers gelegenheid tot het sacrament van de verzoening op donderdagnamiddag en vrijdagvoormiddag. Tijdens de weekendhomilie zal geregeld aandacht worden besteed aan de barmhartigheid. Het jaarprogramma van het bezinningscentrum ‘Het Rustpunt’ en het gelijknamige tijdschrift bieden kansen om jubileumaccenten te leggen. Ik verwijs speciaal naar het symposium ‘spiritualiteit van liefdevolle aandacht’ van 8 tot 10 maart. De boekhandel Carmelitana voorziet een rijk aanbod aan publicaties over het jubeljaartheme en de jaarlijkse erfgoeddag op 24 april met als thema ‘rituelen’ biedt extra kansen om de aandacht op de barmhartigheid te vestigen. Elke woensdag van 20 tot 21 uur is er ‘Holy hour’: een begeleid uur van aanbidding met biechtgelegenheid. Ten slotte troffen we een praktische, maar handige regeling voor de parking vóór het klooster: voor jubileumbezoekers is die gratis!”

6 | *Kerkplein*

**Dom Gerard Van Malderen
osb, abt van de Sint-Pieters-
en Paulusabdij Dendermonde**

**Wat is het bijzondere,
het eigene van uw kerk?**

"Als abdij midden in de stad, zijn we sowieso speciaal. Maar door die ligging ook zeer bereikbaar. Behalve tussen de middag is de basiliek ook de hele dag open: je kunt er altijd binnenlopen en een priester 'opbellen', er is altijd een

luisterend oor en je kunt er steeds terecht voor het sacrament van de verzoening. Onze kerk heeft een lange traditie als biechtkerk. Voor wij, benedictijnen, hier introkken in 1847, was dit een kapucijnerkerk en ook toen was er al een bloeiende biechtpraktijk."

Welke deur is de heilige deur?

"Er is slechts één publieke toegang die drie toegangsdeuren heeft. De grootste deur is normaliter niet open, maar ter gelegenheid van de 'opening' op 20 december om 9.30 uur maken we een uitzondering. Boven het portaal aan de hoofdingang brengen we in het timpaan goed zichtbaar het logo van het heilig jaar aan, waardoor de ingang het cachet van heilige deur krijgt."

**Welke activiteiten plant u
in het kader van het jaar van de
barmhartigheid?**

"Achteraan in de kerk is een onthaalstand die medebroeder dom Daniël met zorg up to date houdt. Daar maakt een reproductie van Rembrandts *Terug-*

keer van de verloren zoon deel van uit. We zullen die iconografie nog wat uitbreiden en ook info over het jubileumjaar ter beschikking stellen. Wij hebben in de abdij ook een traditie van veertiendaagse spirituele conferenties op dinsdag, waar telkens zowat zeventig tot tachtig aanwezigen zijn. Tijdens de eerste conferenties na de opening van de heilige deur, op 12 januari, spreekt priester Frans Van Steenberghe over het jaar van de barmhartigheid. We zullen ook de sprekers die volgen suggereren waar mogelijk de band met dit thema te maken."

deur als heilige deur bestemmen en in het kleine portaal bij de ingang, willen we de thematiek van het jubileumjaar illustreren. Op 12 december om 18.30 uur komt de bisschop de deur officieel openen.”

Welke activiteiten plant u in het kader van het jaar van de barmhartigheid?

“Elk jaar organiseren we in de blokhutten bij de rectorswoning van mei tot oktober een ‘geloofstocht’, een poging om de devotie te verrijken met een toegankelijke catechese. De volgende geloofstocht staat helemaal in het teken van de barmhartigheid. Ook de conferenties die we in de sterke tijden organiseren, cirkelen rond de thematiek van het jubeljaar. Zo zal de bisschop op 6 december de eerste adventsconferentie houden over de betekenis van dit heilig jaar. Zowel buiten als binnen de basiliek zorgen we voor mooie infopanelen over het jubeljaar. Er komt ook een kleine publicatie met een selectie gebeden van Michel T’Joen, die alvast een prachtig gebed heeft geschreven voor de noveenaars: ‘Maria, moeder van barmhartigheid’.”

Rector Gino Grenson van de Basiliek O.L.V. van Lourdes in Oostakker

Wat is het bijzondere, het eigene van uw kerk?

“De basiliek bevindt zich in het grootste bedevaartsoord van ons bisdom: jaarlijks komen hier drie- tot vierhonderdduizend mensen bidden. Mensen die hun zorgen en vragen komen toevertrouwen aan Gods barmhartigheid. Bovendien gaat er geen dag voorbij dat pelgrims om het sacrament van de verzoening vragen. In de donkerte en de anonimiteit van de wintermaanden zelfs meer dan in het seizoen. Dit is dus een plek waar barmhartigheid en verzoening geen loze woorden zijn.”

Welke deur wordt heilige deur?

“Er zijn vooraan aan de basiliek drie toegangsdeuren. We zullen de rechtse

**Frans Hitchinson,
deken van Geraardsbergen
en pastoor van
de Sint-Bartholomeüskerk**

**Wat is het bijzondere,
het eigene van uw kerk?**

“De bisschop heeft ons gevraagd dat er ook een jubileumkerk in het zuiden van het bisdom zou zijn. En omdat het goed is dat ook een parochiekerk als jubileumkerk fungeert. Bovendien vieren we dit jaar de vijfhonderdste verjaardag van de aanwezigheid in onze kerk van de relikwie van de heilige Bartholomeüs, een groot apostel en geloofsverkondiger. Een bijkomende troef is ook dat wij een tussenstop vormen langs de pelgrimsroute naar Compostela. Zoals bekend, speelt het pelgrimeren een belangrijke rol in een heilig jaar.”

Welke deur wordt heilige deur?

“In onze kerk is er een Mariakapel die momenteel niet meer gebruikt wordt en die we zullen inrichten als jubileumkapel. De toegangsdeur tot die kapel wordt de heilige deur. We maken er een stemmige gebedsplek van met een afwisseling van stilteperiodes, muziek die uitnodigt tot gebed en bezinning en af en toe begeleide gebedsmomenten. We zorgen tijdens het heilig jaar ook voor onthaal gedurende enkele uren per dag en voor een informatiestand.”

Welke activiteiten plant u voor het heilig jaar?

“De bisschop opent de heilige deur op 27 december om 11 uur. We werken aan een beeldmontage met artistieke illustraties van de werken van barmhartigheid. Allicht komt er ook een ‘materiële’ verwerking daarvan via afdruk op doek en die banners kunnen dienst doen als kleine reizende tentoonstelling. In de advent en de vasten bidden we elke week op dinsdag om 9 uur het ochtendgebed tezamen met gelovigen en ook dat zullen we waar mogelijk betrekken op het jubileum. In onze dekenale conferentie besteden we bij wijze van impuls nu al aandacht aan de werken van barmhartigheid. We denken er ook aan elke week een vast uur te reserveren voor wie wil biechten. Maar natuurlijk kun je, wanneer er een priester in de kerk aanwezig is, altijd het sacrament van de verzoening ontvangen.”

Eduard Janssens, rector van de Pius X-kapel/ grafkapel van priester Poppe in Moerzeke

Wat is het bijzondere, het eigene van uw kerk?

“Het is de grafkapel van de zalige priester Edward Poppe – die een authentieke evangelische figuur was. Het is een bescheiden plek, maar er is niettemin een bestendig komen en gaan van bezoeken.

Veelal mensen die een gunst komen vragen. Het intentieboek wijst uit dat wat zij hier zoeken, in het register van de ‘barmhartigheid’ thuishoort: steun, kracht, troost en genezing. Bovendien is het sacrament van de verzoening hier behoorlijk levend. Mensen komen soms van ver om te biechten. Elke dinsdag en vrijdag en elke eerste zaterdag van de maand zijn er speciale biechtmomenten tussen 16 en 18 uur.”

Welke deur wordt heilige deur?

“Er is maar één toegangsdeur, dat spreekt dus voor zich. Voor de gelegenheid plaatsen we ze in reliëf met een plakkaat en een pauselijke vlag die de aandacht vestigen op het jubeljaar. De plechtige opening van de deur door de bisschop vindt plaats op 19 december om 15 uur.”

Welke activiteiten plant u voor het heilig jaar?

“Er zal een onthaalstand zijn met info van het bisdom over het jubileumjaar. We organiseren een nog nader te bepalen bezinningsdag in mei die over de

barmhartigheid handelt. Ook de 'priesterdag' op 2 mei, waarop we priesters uit België en Nederland samenbrengen naar aanleiding van de honderdste verjaardag van de priester-

wijding van Edward Poppe, staat in het teken van dat thema. We plannen ook een kleine brochure met een vertaling van de officiële rituale die bedevaarders helpt om 'hun jubileum te houden'. Dat

kan bij ons elke dag, want de kapel is open van 8 tot 17 uur, in de zomer tot 19 uur."

Opening van de heilige deuren

Paus Franciscus opent de heilige deur in de Sint-Pietersbasiliek op dinsdag 8 december, de vijftigste verjaardag van het slot van het Tweede Vaticaans Concilie. "De Kerk," zo verklaarde hij, "moet deuren openhouden opdat niemand zou uitgesloten worden van Gods barmhartigheid." Bisschop Van Looy opent de heilige deuren in ons bisdom op:

- **zaterdag 12 december om 18.30 u.:** Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes-basiliek in Oostakker
- **zondag 13 december om 11.00 u.:** Sint-Baafskathedraal in Gent
- **zaterdag 19 december om 15.00 u.:** Pius X-kapel (graf van de Zalige Priester Poppe) in Moerzeke
- **zondag 20 december om 09.30 u.:** Sint-Pieters- en Paulusbasiliek (abdij) in Dendermonde
- **zondag 20 december om 19.30 u.:** Karmelietenkerk in Gent
- **zondag 27 december om 11.00 u.:** Sint-Bartholomeüskerk in Geraardsbergen

Alle initiatieven die in het bisdom Gent genomen worden in het kader van het jaar van de barmhartigheid vind je terug op de bisdompagina op Kerknet, in Kerk & Leven, en in de wekelijkse elektronische nieuwsbrief (inschrijven via de bisdompagina op Kerknet). Bij uitgeverij Licap verscheen een handig pelgrimsboekje.

Wil je zelf initiatieven bekend maken, neem dan contact met Tim Vanmechelen, medewerker dienst communicatie, 09 235 78 34, tim.vanmechelen@kerknet.be.

